

[Landbrugsministeren]

Det i denne sammenhæng af Kommissionen anvendte støttebegreb er meget vidt, idet det omfatter enhver disposition, som indebærer en økonomisk fordel for landbruget. Der må advares mod at drage vidtgående konklusioner af denne oversigt. Oversigten viser dog det interessante, at medlemslandenes udgifter til landbrugssektoren er væsentlig større end EFs landbrugsbudget.

Det er vanskeligt at foretage en samlet vurdering af statsstøtten i den følgende periode, men der er generelt sket en stigning i statsstøtten i de fleste medlemslande fra omkring 1979 som følge af faldet i landbrugets realindkomster. Hvad angår den seneste udvikling, har der fra 1981 til 1982 været en nedgang i antallet af støtteordninger, som anmeldes til Kommissionen. I samme periode var der en stigning i landbrugets realindkomst i næsten samtlige medlemslande.

Størstedelen af de nationale udgifter vedrører ordninger af social karakter, strukturpolitikken samt skattemæssige foranstaltninger til fordel for landbruget. De fleste af disse ordninger må betragtes som forenelige med traktaten. På grund af indkomstproblemerne i landbruget har der dog også været en vækst i den traktatstridige støtte, der medfører konkurrenceforvridning, øget produktion og dermed ekstra udgifter på EFs budget.

Med henblik på at få bedre overblik over statsstøtten har Kommissionen (som omtalt i Børsens artikel) i 1982 engageret nogle konsulentfirmaer til at analysere de ajourførte oversigter fra medlemslandene. Firmaerne forsøger ved besøg i medlemslandene at skaffe de mest aktuelle oplysninger, men analyserne vil ikke række længere frem end til 1980. Rapporterne ventes at foreligge i løbet af efteråret 1983. Med den begrænsning, der ligger i tallenes manglende aktualitet, kan disse rapporter give Kommissionen et bedre grundlag for vurdering af nye nationale støtteordninger.

Det skal understreges, at de tilgængelige

oplysninger om nationale støtteordninger ikke giver grundlag for påstanden om, at dansk landbrug har EF-rekord i økonomisk støtte.

Baggrunden for de danske støtteordninger

Fra 1972 til 1973 steg den gennemsnitlige effektive obligationsrente med knap 3 procentpoints fra 11,5 til 14,25. I de følgende år har renteniveaue, på nær et dyk i 1974-75, været stigende med kulmination i 1982, hvor den gennemsnitlige effektive obligationsrente i perioder har ligget over 21 pct. Alle analyser viser, at den danske realrente i denne periode har ligget langt over gennemsnittet for EF-landene.

Landbrugets samlede nettorenteudgifter har i perioden 1975-1982 udvist en stigning på godt 150 pct. fra 3 mia. kr. til godt 8,2 mia. kr., medens familieindkomsten i landbruget i samme periode kun steg godt 60 pct. til ca. 100.000 kr. Fra 1981/82 er der dog tegn på tydelig fremgang i indtjeningen.

Denne meget betydelige stigning i erhvervets renteudgifter skyldes ikke alene den høje rente, men også store investeringer især i årene 1976-79, hvor erhvervets bruttoinvesteringer nærmede sig halvdelen af bruttofaktorendkomsten.

Kombinationen af den stærkt stigende rente, den meget markante stigning i investeringerne samt forringede prisrelationer ved overgangen fra 1970erne til 1980erne medførte store økonomiske vanskeligheder for erhvervet. Disse vanskeligheder blev søgt afhjulpet ved en række nationale økonomiske foranstaltninger, som i det væsentligste gik ud på hurtigt at tilføre erhvervet likviditet samt at animere til en mere hensigtsmæssig finansiering af leverandørgæld m.v. og gennemførelse af akkorder. Navnlig den negative indkomstskat medfører en betragtelig likviditetslettelse, medens det egentlige statstilskud er væsentlig lavere: